

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluministerineuvosto 12.5.-13.5.2025

Suomea kokouksessa edustavat ministerit **Anders Adlercreutz** ja **Sandra Bergqvist**.

Koulutus: hyväksytään päätelmät inklusiivisesta varhaiskasvatuksesta ja koulutuksesta. Lisäksi tarkoituksena on hyväksyä päätöslauselma eurooppalaisesta tutkintoleimasta ja suositukset korkeakoulujen laadunvarmistuksesta, joista molemmista Unkari on jättänyt varauksen. Taustalla vaikuttaa komission asettamat oikeusvaltioperiaatteen toteutumattomuudesta juontuvat rajoitukset Erasmus+ ohjelman hyödyntämiselle. Suomi voi hyväksyä molemmat asiakirjat. Käydään keskustelu komission aloitteesta osaamisunioniksi. Suomen mukaan koulutustason nosto ja jatkuva oppiminen ovat keskeinen menestystekijä, korkeakouluyhteistyötä on syytä syventää, osaamisen liikkuvuutta on edistettävä, Euroopan tulee olla houkutteleva ulkomaisille osaajille, uusia rakenteita tulee välttää ja jatkuvat panostukset Erasmus+:n kaltaisiin ohjelmiin tukevat osaamistavoitteita.

Nuoriso: hyväksytään päätelmät eurooppalaisiin arvoihin pohjautuvasta nuorten kansalaisuudesta ja päätöslauselma nuorisodialogin hallinnollisista tarkistuksista. Käydään keskustelu disinformaatiosta, manipulaatiosta ja kyberuhista nuorten kannalta. Suomi haluaa edistää digitaalisuutta, tiedostaa haasteet mm keskittymiskyvylle ja fyysiselle aktiivisuudelle ja edistää medialukutaitoa ja nuorten hyvinvointia.

Kulttuuri: hyväksytään päätelmät nuorten taiteilijoiden ja kulttuuri- ja luovien ammattilaisten tukemisesta uran alussa sekä AV-mediapalveluiden ja videojakoalustojen oikeudellisen kehyksen arvioinnista. Käydään keskustelu kulttuurialan strategisesta kompassista ja Luova Eurooppa -ohjelman tulevaisuudesta. Suomi on tukenut kulttuurikompassin luomista. Strateginen kilpailukyky ja kokonaisturvallisuus on Suomen keskeisiä painopisteitä ja Suomi katsoo, että varoja tulisi kohdentaa nykyistä vahvemmin valittujen strategisten prioriteettien mukaisesti.

Urheilu: hyväksytään päätelmät liikunnasta koulutusjärjestelmässä. Käydään keskustelu urheilijoiden roolista urheilupolitiikassa. Suomi (sekä maa että asian esittelijä) pitää tärkeänä urheilijoiden mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa urheilu- ja liikuntapolitiikkaan sekä osallistua heitä koskeviin päätöksentekoprosesseihin.

Asialista:

Päätelmät eurooppalaisiin arvoihin pohjautuvasta nuorten kansalaisuudesta	3
Päätöslauselma nuorisodialogin hallinnollisista tarkistuksista	8
Politiikkakeskustelu disinformaatiosta, manipulaatiosta ja kyberuhista nuorten kannalta	14
Päätelmät inklusiivisesta varhaiskasvatuksesta ja koulutuksesta	17
Päätöslauselma eurooppalaisesta tutkintoleimasta	21
Suositukset korkeakoulujen laadunvarmistuksesta	26
Politiikkakeskustelu: osaamisunioni	32
Päätelmät nuorten taiteilijoiden ja kulttuuri- ja luovien ammattilaisten tukemisesta uran alussa	36
Päätelmät AV-mediapalveluiden ja videojakoalustojen oikeudellisen kehyksen arvioinnista	39
Politiikkakeskustelu kulttuurikompassista ja Luova Eurooppa -ohjelman tulevaisuudesta	43
Päätelmät liikunnasta koulutusjärjestelmässä	46
Politiikkakeskustelu urheilijoiden roolista urheilupolitiikassa	50

EU; Nuoriso; Ehdotus neuvoston päätelmiksi eurooppalaisten nuorten yhteisöstä, joka perustuu eurooppalaisiin arvoihin yhteisestä ja turvallisesta Euroopasta

Kokous

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto 12.-13.5.2025

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

EU:n puheenjohtajamaa Puola on antanut ehdotuksen neuvoston päätelmiksi eurooppalaisten nuorten yhteisöstä, joka perustuu eurooppalaisiin arvoihin yhteisestä ja turvallisesta Euroopasta (17.12.2024, CM 5392/24).

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto hyväksynee päätöslauselman 13.-14.5.2025. Päätelmää on käsitelty neuvoston nuorisotyöryhmässä 10.1., 5.2, 19.3. ja 31.3.2025.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä päätöslauselman.

Pääasiallinen sisältö

Päätelmissä todetaan EU:n rakentuneen yhteiselle arvopohjalle, jotka koskevat ihmisarvon kunnioittamista, vapautta, demokratiaa, tasa-arvoa, oikeusvaltiota ja ihmisoikeuksien kunnioittamista, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina, jotka ovat Euroopan unionista tehdyssä sopimuksessa vahvistettuja peruseriaatteita. Nämä eurooppalaiset arvot ovat yleismaailmallisia ja muodostavat kulmakiven yhteisen ja turvallisen eurooppalaisen yhteiskunnan rakentamiselle. Euroopan unionin perusoikeuskirja, jossa vahvistetaan kaikkien yksilöiden, myös nuorten, oikeudet ja vapaudet, tarjoaa vanhan kehyksen ihmisarvolle, yhdenvertaisuudelle, osallistumiselle ja suojelulle. Nämä välineet ohjaavat pyrkimyksiä luoda turvallinen ja osallistava ympäristö kaikille nuorille

Euroopassa edistään heidän kehittymistään ja sitoutumistaan yhteiskuntaan. Lisäksi EU:n nuorisostrategia 2019-2027 ja sen sisältämät luovat puitteet nuorten aktiiviselle osallistumiselle, itsemääräämisoikeudelle ja osallisuudelle ja edistävät yhteistä eurooppalaista identiteettiä koskevan yhteisen vastuun tunnetta.

Päätelmissä todetaan nuorten osallistumisen päätöksentekoprosesseihin eri tasoilla olevan elintärkeää, jotta nuorille kehittyy omistajuutta ja vastuusta nykyisestä ja tulevasta EU:sta. Koska nuoret ovat avainasemassa EU:n tulevaisuuden luomisessa, on tärkeää että he ymmärtävät jo varhaisessa vaiheessa EU:n yhteisen arvopohjan.

Nuorten kohtaamiin haasteisiin vastaamisen avainasemassa on vahvan eurooppalaisen nuorten yhteisön rakentaminen. Jotta nuorten luottamus eurooppalaisiin instituutioihin säilyy, on kehitettävä erilaisia nuorten osallistumismekanismeja nuorille tärkeisiin asioihin vastaamiseksi. Erilaiset globaalit haasteet, kuten ilmastokriisi, mielenterveyden haasteet, eriarvoisuus ja kansainväliset poliittiset jännitteet, edellyttävät yhtenäistä Eurooppaa. Nuorten osallistamisella näiden kysymysten käsittelyyn varmistetaan, että Eurooppa säilyy turvallisena ja kestäväenä tuleville sukupolville. Lisäksi dis- ja misinformaatiota vastaan taistelu ja luotettavan tiedon tarjoaminen ovat olennaisia tekijöitä demokraattisten prosessien ja nuorten suojaamiseksi manipulaatiolta.

Erilaiset EU:n rahoitusohjelmat ovat osoittautuneet merkityksellisiksi edistämään nuorten osallisuutta, kompetenssien kehittymistä, liikkuvuutta ja eurooppalaisten arvojen edistämistä. Lisäksi nuorisoalalla voi olla ratkaiseva rooli monialaisessa lähestymistavassa tunnistaa, ehkäistä ja toimia nuorten väkivaltaista radikalisoitumista eurooppalaisten arvojen vastaisesti.

Jäsenmaiden välinen yhteistyö on tarpeen, nuorisonäkökulman vahvistamiseksi ja valtavirtaistamiseksi politiikkatoimissa sen varmistamiseksi, että ne vastaavat eurooppalaisten nuorten moninaisia realiteetteja, mukaan lukien heikommassa asemassa olevat nuoret.

Olemassa olevien toimien tehostaminen nuorten aktiivisen osallistumisen, voimaannuttamisen ja resilienssin tukemiseksi on olennaisen tärkeää, jotta voidaan vastata nuorten moninaisiin haasteisiin Euroopassa. Tähän voi kuulua erilaisten taitojen kehittäminen kaikissa ympäristöissä koko elämän ajan, laadukkaan ja osallistavan koulutuksen saatuuden parantaminen työmarkkinoiden tuleviin vaatimuksiin sopivaksi sekä osaamisvajeen ja -puutteen korjaaminen, epävirallisen ja arkioppimisen parantaminen, medialukutaidon parantaminen, erilaisten osallistumismahdollisuuksien kehittäminen, mukaan lukien nuorisotyön ja vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksien tarjoaminen, sekä mielen-terveyden tukijärjestelmien kehittäminen edelleen. Näiden toimien lujittaminen auttaa rakentamaan yhteisen, turvallisen ja sitoutuneen Euroopan yhteisön, jossa nuorilla on valmius kehittää potentiaaliaan ja jossa he voivat aktiivisesti edistää kestäväää ja yhtenäistä tulevaisuutta.

Jäsenvaltioita kehoitetaan muun muassa:

1. vahvistamaan demokratiakasvatusta ja medialukutaitoja formaalilla, nonformaalilla ja informaalilla tavalla, jotta nuoret saavat tietoja, taitoja ja asenteita joita tarvitsevat osallistuakseen yhteiskuntaan ja käyttämään uusia teknologioita ja innovaatioita. Näissä aloitteissa olisi otettava huomioon nuorten erilaiset tarpeet, myös heikommassa asemassa olevien ja haavoittuvassa asemassa olevien tarpeet, ja edistettävä demokraattisten arvojen ja prosessien ymmärtämistä, aktiivista osallistumista kansalaisyhteiskunnan ja Euroopan yhteisöön ja kriittisen ajattelun kehittämistä sekä digitaalista ja medialukutaitoa sekä yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemiseksi että osallistavien ja kestävien yhteisöjen edistämiseksi.

2. korostaa nuorisotyön roolia eurooppalaisten arvojen, osaamisen kehittämisen ja nuorten mielekkään osallistumisen edistäjänä. Nuorisotyö eri menetelmineen edistää kestävää yhteiskuntaa.
3. edistää nuorten aktiivista osallistumista demokraattisiin prosesseihin, mikä auttaa luomaan osallistavampaa demokratiaa, joka edustaa heidän moninaisia tarpeitaan, vahvistamalla nuorten kansalaisosallistumista ja tukemalla heidän äänestämistään vaaleissa
4. varmistamaan lasten ja nuorten yhdenvertaiset mahdollisuudet turvalliseen ja osallistuvaan ympäristöön, jossa he voivat kehittää psykososiaalisia taitojaan ja osallistua yhteisölliseen toimintaan. Näitä toimia voivat olla esimerkiksi vapaaehtoisohjelmat, sukupolvien väliset hankkeet ja paikalliset aloitteet, jotka kaikki edistävät eri tasoilla yhteiskuntaan kuulumisen tunnetta.
5. tukemaan nuorisojärjestöjä, nuorisotyöntekijöitä ja muita asiaankuuluvia tahoja, erityisesti sellaisia jotka edistävät EU:n arvoja ja demokratiaa, kehittämään sellaisia nuorten taitoja, jotka kehittävät nuorten henkilökohtaista ja sosiaalista osaamista, jotta he voivat olla osa yhteisöjään ja aktiivisesti vastata yhteiskunnallisiin haasteisiin.
6. tukemaan nuorisopolitiikan ja nuorisotyön ohjelmien arviointia sen varmistamiseksi, että ne ovat osallistavia ja vaikuttavia ja että ne heijastavat nuorten moninaisia ja muuttuvia tarpeita kaikkialla EU:ssa, mukaan lukien heikommassa asemassa olevat nuoret.
7. hyödyntämään Erasmus+ ja Euroopan Solidaarisuusjoukot -ohjelmien mahdollisuuksia nuorten voimaannuttamiseksi ja osallistavien ja kestävien yhteisöjen rakentamiseksi.

Jäsenvaltioita ja Euroopan komissiota kehoitetaan muun muassa:

8. edistämään edelleen nuorten aktiivista osallistumista demokraattisiin prosesseihin paikallisella, alueellisella, kansallisella ja EU-tasolla
9. tukemaan sellaisten fyysisten ja sähköisten valmiuksien kehittämistä, joiden avulla nuoret voivat osallistua yhteisön rakentamiseen ja päätöksentekoprosesseihin. Näiden toimien tulisi lisätä nuorten luottamusta, tietämystä ja sitoutumista osallistua eri tasoilla. Näiden toimien olisi asetettava etusijalle aliedustettujen nuorisoryhmien tavoittaminen, erityisesti heikommassa asemassa olevien ja syrjäytymisvaarassa olevien nuorten tavoittaminen kohdennetuilla tiedotusohjelmilla ja kumppanuuksilla ruohonjuuritason järjestöjen kanssa.
10. tukemaan erityisesti eurooppalaisia arvoja ja demokratiaa tukevia nuorisojärjestöjä sekä kansallisia nuorisokomiteoita niiden pyrkimyksissä vaikutta aktiivisesti nuorten elämään vaikuttavien politiikkojen muotoiluun.
11. vahvistamaan poikkihallinnollista yhteistyötä nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja mielenterveyden ehkäisemiseksi, pääsemiseksi laadukkaaseen ja osallistuvaan koulutukseen, osaamisen parantamiseksi, uudelleenkouluttautumiseksi ja työllistymismahdollisuuksien edistämiseksi sekä parantamaan heidän psykososiaalisia taitojaan ja turvaamaan heidän osallistumisensa Euroopan yhteiskunnalliseen kehikseen ja lieventämään sosioekonomisia haittoja.
12. vahvistaa pyrkimyksiä edistää nuorten turvallista verkkoympäristöä suojelemalla heitä altistumiselta sopimattomille ja riippuvuutta aiheuttaville sisällöille, jolla on kielteisiä vaikutuksia psyykkiseen ja fyysiseen terveyteen, sekä disinformaatiolle, vihapuheelle ja häirinnälle. Lisäksi vahvistetaan disinformaation torjuntaa, kyberturvallisuutta ja medialukutaitoa. Tämä auttaa nuoria tunnistamaan ja lieventämään kyberuhkia ja edistää siten turvallisempien ja kriisinkestävämpien yhteisöjen syntymistä.
13. varmistamaan nuorten äänen kuuleminen osallistamalla heitä päätöksentekoprosesseihin ja suunnittelemalla yhdessä aloitteita, jotka edistävät Euroopan talouskasvua, turvallisuutta ja innovointia.

14. kehittämään edelleen tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden nuorten ja EU:n ehdokasmaiden ja EU:n ulkopuolelta tulevien nuorten välillä hyödyntäen Erasmus+ ja Euroopan Solidaarisuusjoukot -ohjelmia.
15. käynnistämään aloitteita nuorten sitouttamiseksi Euroopan unioniin, edistämään ymmärrystä Euroopan kansalaisuudesta ja arvoista, sekä vahvistamaan nuorten yhteyksiä Euroopan yhteisöön ja sen toimielimiin.

Komissiota kehoitetaan muun muassa:

16. vahvistamaan ja tukemaan esimerkiksi eurooppalaisten ohjelmien kautta aloitteita, jotka lisäävät EU:n tuntemusta ja edistävät yhteisiin arvoihin perustuvan yhteisen eurooppalaisen yhteisön kehittämistä, kuten ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, demokratia, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeuden mukaan luettuna
17. tukemaan edelleen EU:n nuoriso-ohjelmia ja -aloitteita, kuten Erasmus+, Euroopan solidaarisuusjoukot ja EU:n nuorisodialogi, ja varmistamaan synergiahyödyt muiden sellaisten poliittisten aloitteiden kanssa, joilla edistetään ajatusten vaihtoa, solidaarisuutta ja vahvistetaan nuorten eurooppalaista identiteettiä sekä varmistetaan, että ohjelmien ja aloitteiden seuraajilla on vahva asema nuorten solidaarisuuden ja osallistumisen lisäämisessä.
18. varmistamaan synergia EU:n nuorisodialogin ja uusien rakenteiden välillä, kuten komissaarien dialogit nuorten kanssa, EU:n nuorisoalan sidosryhmän ja komission puheenjohtajan nuorten neuvoo-antavan ryhmän kanssa, jotta ne täydentävät toisiaan ja hyödyntävät mahdollisuutensa saada nuoret osallistumaan päätöksentekoprosesseihin EU:n tasolla
19. varmistamaan nuorten äänen huomioiminen kaikilla tasoilla ottamalla käyttöön komission nuorisotesti, nuorten vaikutusten arviointi tai muu vastaava nuorisopoliitiikan valtavirtaistamisväline
20. huomioimaan nämä päätelmät seuraavan EU:n nuorisostrategian valmistelussa ja EU:n nuorisodialogissa vuoden 2027 jälkeen.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 165, ei lainsäädäntöasia

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asiaa ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

Jaosto EU-32 kokous 13.3.2025 ja kirjallinen käsittely 24.-28.4.2025.

Eduskuntakäsittely

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asialla ei ole vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön tai Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Asialla ei ole taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

7942/25

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

OKM/NUOLI/SORY erityisasiantuntija Eija Kauniskangas, eija.kauniskangas@gov.fi,
puh. 050 5672772

VNEUS/EU-erityisasiantuntija Sarita Friman, sarita.friman(at)gov.fi, p. 050 441 0966

VAHVA-tunnus

EU/225/2025

Liitteet -

Viite -

EU; Nuoriso; Ehdotus neuvoston päätöslauselmaksi EU:n nuorisodialogin hallintoa koskevien suuntaviivojen tarkistamisesta

Kokous

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto 12.-13.5.2025

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

EU:n puheenjohtajamaa Puola on antanut ehdotuksen neuvoston päätöslauselmaksi EU:n nuorisodialogin hallintoa koskevien suuntaviivojen tarkistamisesta (17.1.2025 5339/25).

Päätöslauselmaa on käsitelty EU:n nuorisotyöryhmän kokouksissa 24.1., 17.2., 19.3. ja 31.3.2025. Päätöslauselma on tarkoitettu hyväksyä Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvostossa 12.-13.5.2025

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä päätöslauselman.

Pääasiallinen sisältö

Päätöslauselman tavoitteena on päivittää aiempi neuvoston päätöslauselma EU:n nuorisodialogin hallintoa koskevista suuntaviivoista (EUVL C 189). Lisäksi päätöslauselman tavoitteena on parantaa nuorisodialogin saavutettavuutta, laatua ja tulosten seurantaa, edistää nuorten monimuotoista osallisuutta sekä kartoittaa EU:n ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden nuorten mukaanotto tarvittaessa tiiviimmin EU:n nuorisodialogiin.

EU:n vuoden 2022 nuorison teemavuoden tiedonannossa sekä EU:n nuorisostrategian väliarvioinnissa korostetaan tarvetta vahvistaa nuorten ääntä ja varmistaa, että nuoret voivat muokata EU:n nykyisyyttä ja tulevaisuutta. Lisäksi nuorisostrategian väliarvioinnissa todetaan, että on tärkeä kehittää ja tukea prosessia, jolla EU:n nuorisodialogin suositukset toimitetaan asiaankuuluville tahoille ja osallistujille ja sidosryhmille tiedotetaan seurannasta.

EU:n nuorisodiologi on merkittävä nuorten osallistumisväline, jonka keskeisiä elementtejä on nuorten, kansalaisjärjestöjen, tutkijoiden ja eri tasoja edustavien päättäjien välinen vuoropuhelu, nuorten kuuleminen ja kumppanuus nuorisodialogin täyttönpanossa.

EU:n nuorisostrategiassa 2019-2027 määrittellään nuorisodialogin toteuttamiseksi seuraavia näkökulmia: aiempien kokemusten hyödyntäminen, selkeä ja kevyt prosessi, 18 kuukauden työskentelyjakso, temaattinen prioriteetti kullekin syklille, työsuunnitelman noudattaminen, joustavuuden takaaminen hallinnointiin ja täyttönpanoon osallistuvilla toimijoilla, laadun ja prosessin vaikutusten seuranta sekä kansallisten työryhmien roolin tunnustaminen jäsenvaltioiden tasolla tapahtuvaan dialogin toteutukseen.

Päätöslauselmassa todetaan EU:n puheenjohtajan aikovan perustaa uuden nuorten neuvoo-antavan ryhmän. Ryhmän perustamisvaiheessa olisi hyvä huomioida EU:n nuorisodiologi, jotta neuvoo-antavan ryhmän jäsenet voisivat hyödyntää sen tuloksia korkeimmalla eurooppalaisella poliittisella tasolla.

Lisäksi päätöslauselmassa todetaan, että EU:n nuorisodialogin hallinnon avoimuuden ja tehokkuuden lisääminen on tärkeää määrittelemällä kaikkien sidosryhmien rooli, vahvistamalla niiden yhteistyötä ja vastuuta puheenjohtajatrion määrittelemien prioriteettien täyttönpanossa.

Puheenjohtajatrion on otettava johtava rooli eurooppalaisen ohjausryhmän välityksellä EU:n nuorisodialogin täyttönpanon ohjauksessa, tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden, komission, kansallisten työryhmien, Euroopan nuorisofoorumin ja muiden kansalaisyhteiskunnan edustajien sekä kansallisten toimistojen kanssa.

Eurooppalainen ohjausryhmä toimii nuorisodialogin hallintofoorumina, jonka jäseninä ovat puheenjohtajatrion edustajat ja heidän nuorisoedustajansa, komission edustajat ja Euroopan nuorisofoorumin edustajat. Työryhmään voi osallistua myös muita sidosryhmien edustajia, kuten tutkijoita ja tulevan puheenjohtajatrion edustajia.

Eurooppalaisen ohjausryhmän tehtävänä on muun muassa

- antaa yleistä ohjausta EU:n nuorisodialogille, esim. määrittelemällä temaattisen painopisteen, huolehtia jatkuvuudesta syklien aikana ja välillä sekä toteuttaa syklin tapahtumia;
- tehdä tehokasta yhteistyötä kansallisten työryhmien kanssa muun muassa antamalla suuntaviivoja, välineitä ja tukea;
- varmistaa syklin osallistava arviointi, seuranta ja levitys sekä tukea nuorisodialogin tulosten seurantaa ja seurantaa kaikilla nuoria koskevilla politiikan aloilla;
- varmistaa laadullinen ja näyttöön perustuva lähestymistapa EU:n nuorisodialogin täyttönpanoon ja hallinnointiin tutkijoiden tuella;
- myötävaikuttaa institutionaalisen muistin varmistamiseen yhteistyössä komission ja Euroopan nuorisofoorumin kanssa;

- selvittää keinoja vahvistaa EU:n nuorisodialogin arviointia ja seuranta.

Eurooppalaisen ohjausryhmän toiminnan ja institutionaalisen muistin varmistamiseksi puheenjohtajatrio on laadittava valmisteluasiakirja, jossa määritellään eurooppalaiseen ohjausryhmään osallistuvien toimijoiden roolit, operatiiviset tehtävät ja työmenetelmät.

Kansallisten työryhmien tehtävänä on:

- toteuttaa EU:n nuorisodialogin kuuleminen paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla;
- tiedottaa tehokkaasti EU:n nuorisodialogin tavoitteista ja painopisteistä nuorille ja päättäjille sekä edistää niitä aktiivisesti eri tasoilla;
- lisätä tietoisuutta EU:n nuorisodialogista ja siitä, miten osallistua siihen eri tasoilla;
- lisätä nuorisovaltuuden aktiivista osallistumista EU:n nuorisovuoropuheluun kaikilla eri tasoilla;
- varmistaa, että aliedustetut nuorisoryhmät, myös heikommassa asemassa olevat, osallistuvat EU:n nuorisovuoropuheluun kaikilla eri tasoilla;
- edistää EU:n nuorisodialogin tulosten täytäntöönpanoa, mukaan lukien välittää EU:n nuorisodialogin suositukset asianomaisille toimijoille kaikilla tasoilla;
- valmistella nuorisodelegaatteja EU:n nuorisokonferenssiin muun muassa tarjoamalla heille räätälöityä koulutusta EU:n arvoista ja toiminnasta sekä EU:n nuorisodialogin erityispiirteistä sen varmistamiseksi, jotta heidän roolinsa ymmärretään hyvin ja valmistamalla heitä keskusteltaviin aiheisiin, jotta he voivat osallistua keskusteluihin tietoon perustuvalla tavalla;
- osallistua EU:n sääntöjen ja kansallisten olosuhteiden mukaisesti nuorisodialogiin toteuttamiseen myönnettävän EU:n tuen hakemiseen, hallinnointiin ja raportointiin.

Lisäksi kansallisten työryhmien tulisi

- antaa nuorille, joita edustaa yleensä kansallinen nuorisoneuvosto, keskeinen asema sen varmistamiseksi, että EU:n nuorisovuoropuhelu on nuorisolähtöistä;
- päättää tarpeisiinsa parhaiten sopivista kokoonpano- ja toimintamenettelyistä jäsenvaltioidensa erityispiirteiden ja EU:n nuorisostrategian mukaisesti;
- edistää kunkin EU:n nuorisodialogisyklin tavoitteiden saavuttamista;
- varmistaa nuorten monimuotoinen edustus EU:n nuorisodialogin kaikissa vaiheissa;
- olla Euroopan komission pyynnöstä jäsenvaltion virallisesti nimeämä ennen kutakin avustuskautta;
- olla tarvittaessa kansallisten toimistojen tukemia, jotka voivat muun muassa tiedottaa EU:n nuorisovaltuuden vuoropuhelun tavoitteista ja edistää niihin osallistumista, aliedustetut ryhmät mukaan luettuina, sekä edistää synergiaa Erasmus+ - ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen ohjelmien kanssa;
- tehdä yhteistyötä komission kanssa kehitettäessä ja hyödynnettäessä suuntaviivoja nuorisodialogin tulosten seurantaan ja levittämiseen kaikilla tasoilla.

Nuorisodelegaatien tehtävänä on:

- osallistua aktiivisesti eurooppalaisiin nuorisokonferensseihin oman maansa nuorten äänen edistämiseksi kansallisten kuulemisten tulosten ja kansallisen nuorisokomiteoiden valmistelun pohjalta;
- osallistua tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan kansallisiin työryhmiin ja EU:n nuorisodialogin liittyviin kansallisiin tapahtumiin;
- edistää kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla EU:n nuorisodialogia ja tietoa tästä prosessista vertaistensa keskuudessa muun muassa jakamalla Euroopan nuorisokonferensseissa käsiteltyjä asioita;

- edustaessaan kansainvälisiä nuorisojärjestöjä osallistua nuorisodialogiin tuomalla keskusteluun nuorten, heidän järjestöjensä ja heidän erityisalojensa näkökulmia.

Euroopan komission tehtävänä on muun muassa:

- varmistaa EU:n nuorisodialogin institutionaalista muistia tiiviissä yhteistyössä Euroopan nuorisofoorumin ja eurooppalaisen ohjausryhmän kanssa;
- antaa tukea ja ohjausta kansallisille työryhmille viestintään esimerkiksi viestintätuotteiden ja -suunnitelmien avulla, sen varmistamiseksi että prosessi ja sen tulokset tunnustetaan laajalti ja niitä levitetään;
- edistää nuorisodialogin näyttöön perustuvaa täyttöönpainoa vahvistamalla tutkijoiden roolia, mukaan lukien selvittää heidän rooliaan nuorisodialogin arvioinnissa ja seurannassa;
- etsiä synergioita nuorisodialogin ja muiden EU:n aloitteiden ja osallistumismekanismien välillä niiden tehokkuuden lisäämiseksi ja nuorten osallistumisen vahvistamiseksi;
- tukea EU:n avustusten avulla kansallisia työryhmiä ja puheenjohtajatrioa EU:n nuorisodialogiin liittyvissä toimissa;
- lisätä nuorisodialogin ja komission työohjelman yhdenmukaisuutta nuorisodialogin vaikuttavuuden vahvistamiseksi;
- laatia yhteistyössä kansallisten työryhmien kanssa yhtenäiset suuntaviivat nuorisodialogin tulosten seurantaan ja levittämiseen kaikilla tasoilla.

Euroopan nuorisofoorumin tehtävänä on:

- edistää nuorisodialogin institutionaalista muistia tiiviissä yhteistyössä komission ja eurooppalaisen ohjausryhmän kanssa;
- varmistaa tulevan puheenjohtajatrion sujuva aloitus ja tiedonvaihto syklien välillä yhdessä komission kanssa;
- tukea ja neuvoa kansallisia työryhmiä ja kansallisia nuorisokomiteoita;
- tiedottaa tehokkaasti nuorille ja päättäjille nuorisodialogin tavoitteista ja painopisteistä ja edistää niitä aktiivisesti EU:n tasolla;
- tiedottaa nuorisodialogin tuloksista verkostojensa ja asianmukaisten kanaviensa kautta.

Nuorisodialogin ennakoitavuuden takaamiseksi kunkin syklin osalta, puheenjohtajavaltion tulee tiedottaa neuvoston nuorisotyöryhmää ja kansallisia työryhmiä eurooppalaisen ohjausryhmän organisaatiosta ja toiminnasta sekä nuorisodialogin täyttöönpainosta.

Päätöslauselmassa todetaan, että Euroopan Nuorisofoorumin yhteyteen perustetaan pysyvä sihteeristö tukemaan sen hallintoa ja varmistamaan että nuorisodialogin prosessi on nuorisolähtöinen. Sihteeristön tehtäviin kuuluu muun muassa institutionaalisen muistin vahvistaminen, viestintä ja nuorisodialogin tulosten seurannan kehittäminen. Sihteeristön tulee työskennellä tiiviissä yhteistyössä Euroopan komission, puheenjohtajatrion, eurooppalaisen ohjausryhmän, jäsenvaltioiden sekä muiden sidosryhmien kanssa, jotta taataan nuorisodialogin koordinoitu toteutus.

Päätöslauselmaa tarkastellaan EU:n tulevan nuorisostrategian mukaisesti vuoden 2027 jälkeen.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 165 artikla, ei lainsäädäntöasia.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asiaa ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

Jaosto EU-32 kokous 13.3.2025 ja kirjallinen käsittely 24.-28.4.2025

Eduskuntakäsittely

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asialla ei ole vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön tai Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Asialla ei ole taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

7943/25

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

OKM/NUOLI/SORY erityisasiantuntija Eija Kauniskangas, eija.kauniskangas@gov.fi, puh. 050 5672772

VNEUS, EU-erityisasiantuntija Sarita Friman, sarita.friman(at)gov.fi, p. 050 441 0966.

VAHVA-tunnus

EU/225/2025

Liitteet

.

Viite

-

EU; nuoriso; politiikkakeskustelu; Disinformaatio, manipulointi ja uhat kyberavaruudessa ja niiden vaikutukset nuorten elämään

Kokous

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto 12.-13.5.2025

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Neuvosto käy politiikkakeskustelun puheenjohtajamaa Puolan ehdotuksen mukaisesti teemasta disinformaatio, manipulointi ja uhat kyberavaruudessa ja niiden vaikutukset nuorten elämään.

Suomen kanta

Hallitusohjelman mukaisesti Suomi edistää nuorten hyvinvointia ja nuorten edellytyksiä hyvään elämään. Lisäksi Suomi edistää digitaalisuutta ja digitaalisten palveluiden kehittämistä. Nuoret viettävät yhä enemmän aikaa digilaitteiden ja digitaalisten ympäristöjen parissa. Tutkimusten mukaan tämä on tuonut mukanaan haasteita niin keskittymiskyvylle kuin fyysiselle aktiivisuudelle.

Pääasiallinen sisältö

Politiikkapuheenvuoro liittyy tähänhetkiseen laajempaan keskusteluun digitaalisesta maailmasta ja nuorten siinä kokemista uhkista. Nuoret ovat yhä enemmän manipulaa- tion kohteina ja altistuvat disinformaatiolle, joka voi muokata heidän mielipiteitään ja käyttäytymistään. Verkossa nuoret voivat kokea erilaisia uhkia, kuten kiusaamista ja vihapuhetta, joilla voi olla merkittäviä vaikutuksia nuorten mielenterveyteen, heidän

uskoonsa demokraattisiin instituutioihin ja kykyyn tehdä luotettavaan tietoon perustuvia päätöksiä.

Suomen puheenvuorossa huomioidaan digitaalisten ympäristöjen hyötyjä ja haittoja, sekä korostetaan medialukutaidon merkitystä. Puheenvuorossa kerrotaan hyvänä esimerkkinä Suomessa käynnissä olevasta verkostoyhteistyöstä, jonka tavoitteena on laatia kansallisia suosituksia lasten ja nuorten vapaa-ajan digilaitteiden ja -sisältöjen käyttöön.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 165 artikla, ei lainsäädäntöasia.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asiaa ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

Jaosto EU-32 (nuoriso ja urheilu), laaja kokoonpano, kirjallinen menettely 24.-28.4.2025

Eduskuntakäsittely

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asialla ei ole vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön tai Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Asialla ei ole taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

7947/25

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

OKM, erityisasiantuntija Eija Kauniskangas, eija.kauniskangas@gov.fi, puh. 050 5672772

VNEUS, EU-erityisasiantuntija Sarita Friman, sarita.friman@gov.fi, p. 050 441 0966

VAHVA-tunnus

EU/225/2025

Liitteet -

Viite -

Perusmuistio: Päätelmät inklusiivisesta varhaiskasvatuksesta ja koulutuksesta

Kokous

Koulutus-, nuoriso- ja kulttuurineuvosto 12.-13.5.2025

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Puheenjohtajamaa Puola antoi ehdotuksen neuvoston päätelmiksi inklusiivisesta, lapsi- ja oppijälähtöisestä varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta 19.12.2024 (17004/24). Päätelmiä on käsitelty koulutuskomiteassa. Neuvoston päätelmät on tarkoitus hyväksyä koulutusneuvoston kokouksessa 12.5.2025.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä päätelmät.

Pääasiallinen sisältö

Päätelmäluonnoksen lähtökohtana on, että varhaiskasvatuksella ja perusopetuksella on keskeinen rooli, kun halutaan puuttua ennaltaehkäisevästi sosiaaliseen eriarvoisuuteen ja edistää pitkäjänteisesti yksilön hyvinvointia ja myös laajemmin yhteiskunnallista hyvinvointia.

Osallistavat, oppijälähtöiset varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen toimintatavat edistävät lasten ja oppijoiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Tällainen lähtökohta on rakentamassa sellaista maailmaa, jossa koulutus ja

koulutusjärjestelmien kokonaisuus ovat edelleen häiriönsietokykyisiä, mukautuvia ja oikeudenmukaisia ja antavat kaikille mahdollisuudet kasvaa, kehittyä ja hyödyntää koko potentiaaliaan.

Inklusiivinen koulutus nähdään yhä enemmän systeemisenä lähestymistapana, joka auttaa kaikkia oppijoita varmistamaan heidän universaali oikeutensa koulutukseen. Tavoitteena on tarjota mielekkäät ja laadukkaat koulutusmahdollisuudet ja jatkuva tuki jokaiselle oppijalle Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden ja Eurooppalaista koulutusalueetta (EEA) koskevan strategisen viitekehyksen ensimmäisen prioriteetin mukaisesti.

Päätelmäluonnoksen mukaan neuvosto panee merkille muuttuvat olosuhteet, joita mm. nopea teknologinen kehitys ja globaalit ilmiöt kuten viimeaikaiset kriisit ja mm. Venäjän hyökkäyssota ovat tuoneet mukanaan. Näillä kaikilla on vaikutusta myös jäsenmaiden koulutusjärjestelmiin ja osaamistarpeisiin.

Päätelmäluonnoksessa pannaan merkille myös, että lasten ja nuorten lähtökohdat oppimiselle moninaistuvat ja tarpeiden moninaisuus haastaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen järjestämistä lapsi- ja oppilaslähtöisesti. Opetusalan toimijat korostavat tarvetta vastata tehokkaasti koulujen erilaisiin tarpeisiin. Varhaiskasvatuksen ja opetusympäristöjen on oltava kestävämpiä, esteettömpiä ja osallistavampia, jotta voidaan edistää yhdenvertaisia oppimismahdollisuuksia ja jokaisen lapsen ja oppijan kokonaisvaltaista kehitystä ja isommassa kuvassa myös sosiaalista yhteenkuuluvuutta yhteiskunnissamme.

Päätelmäluonnoksessa viitataan tutkittuun tietoon, jonka mukaan inklusiivinen koulutus hyödyttää kaikkia oppijoita mitä tulee itse oppimiseen, henkilökohtaiseen, emotionaaliseen ja sosiaaliseen kehitykseen että kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Tutkittuun tietoon perustuvat politiikkatoimet, joissa hyödynnetään tietoa osallistavien käytäntöjen vaikuttavuudesta, ovat olennaisia ohjaamaan inklusiivisen koulutuksen suunnittelua ja toteutusta koulutusjärjestelmän kaikilla tasoilla ja auttavat varmistamana, että mahdolliset politiikkainterventiot räätälöidään vastaamaan oppijoiden tarpeita ja että ne edistävät laadukasta ja tasa-arvoista koulutusta.

Päätelmäluonnoksessa neuvosto kehottaa jäsenvaltioita jatkamaan työtä integroitujen ja kattavien koulutusstrategioiden kehittämisessä ja toimeenpanossa niin, että kaikki lapset ja oppijat pääsevät yhdenvertaisesti osalliseksi laadukkaasta varhaiskasvatuksesta ja perusopetuksesta ja että oppimisen esteitä päämäärätietoisesti puretaan. Lisäksi jäsenvaltioita kehoitetaan edistämään kohdennettuja ja joustavia opetuksen ja formatiivisen arvioinnin toteutustapoja, jotka tukevat kaikkien oppijoiden täyttä osallistumista taustatekijöistä riippumatta.

Lisäksi neuvosto kehottaa jäsenvaltioita kehittämään kokonaisvaltaisesti inklusiivisia varhaiskasvatuksen ja kouluyhteisöjen toimintakulttuureita niin, että moninaisuutta kunnioitetaan ja arvostetaan, toiminnassa vallitsee ihmisten välillä keskinäinen kunnioitus ja kannustava ilmapiiri, jonka luomiseen osallistuvat niin koulujen opetushenkilöstö ja muu henkilökunta sekä varhaiskasvatuksen ammattilaiset, lapset ja oppijat kuin heidän perheensäkin.

Jäsenvaltioita kehoitetaan investoimaan opettajankoulutukseen ja opettajien täydennyskoulutukseen, jotta koko opetushenkilöstöllä olisi jatkossa paremmat valmiudet ja osaaminen erilaisten oppijoiden opettamisessa ja oppimisen tukemisessa muuttuneessa toimintaympäristössä. Lisäksi todetaan myös tarve nähdä ja toteuttaa inklusiivista varhaiskasvatusta ja perusopetusta koko organisaation toimintakulttuurin lähtökohtana (whole-school approach).

Päätelmäluonnoksessa kehoitetaan jäsenvaltiota kehittämään ja vahvistamaan alan tutkimusta, vankkaa tiedonkeruuta ja kyselyjärjestelmiä, jotta voidaan seurata politiikkatoimien vaikuttavuutta ja tehokkuutta. Lisäksi kannustetaan soveltuvien teknologioiden ja digitaalisten työkalujen hyödyntämiseen saavutettavuuden parantamiseksi opetuksessa ja laajapohjaiseen yhteistyöhön eri sidosryhmien, viranomaistahojen ja tutkijayhteisöjen kanssa toimintatapojen kehittämiseksi, monitoroinniksi ja arvioimiseksi.

Neuvosto pyytää päätelmäluonnoksessa komissiota jatkamaan jäsenmaille osoitettua tukea inklusiivisten opetusjärjestelyjen toteuttamisessa ja kehittämisessä, mahdollisuuksia vertaisoppimiseen sekä tutkimustiedon keräämisessä hyödyntämällä olemassa olevia rakenteita. Neuvosto pyytää komissiota myös hyödyntämään yhteistyömahdollisuuksia näiden teemojen ja tietopohjan vahvistamisen parissa erilaisten kansainvälisten organisaatioiden ja tutkimuslaitosten kanssa. Päätelmäluonnoksissa pyydetään komissiota myös pitämään teemaa esillä ja prioriteettina Erasmus+-ohjelmassa sekä EU:n koulutuksen alan yhteistyössä EEA:n tavoitteiden ja myös YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Neuvoston päätelmillä ei ole oikeusvaikutuksia.

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Koulutusjaosto (EU30) 30.4.2025

EU-ministerivaliokunnan kirjallinen käsittely 9.5.2025

Eduskuntakäsittely

-

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Ei lainsäädäntövaikutuksia eikä vaikutuksia Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Ei suoria taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

6509/25

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Sini Keinonen, OKM, 0295 330 298, [Error! Hyperlink reference not valid.](#)
Sarita Friman, VNK, 0295 160 114, [Error! Hyperlink reference not valid.](#)

VAHVA-tunnus

EU/223/2025

Napsauta tähän ja kirjoita kukin tunnus omalle rivilleen

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite

Perusmuistio; Neuvoston päätöslauselma Yhteisestä eurooppalaisesta tutkintoleimasta ja seuraavista vaiheista kohti mahdollista Yhteistä Eurooppalaista tutkintoa: Euroopan kilpailukyvyn ja eurooppalaisen korkeakoulutuksen houkuttelevuuden lisääminen

Kokous

Koulutus-, nuoriso- ja kulttuurineuvosto 12.-13.5.2025

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Puheenjohtajamaa Puola on antanut esityksen neuvoston päätöslauselmaksi yhteisestä eurooppalaisesta tutkintoleimasta ja seuraavista vaiheista kohti mahdollista yhteistä eurooppalaista tutkintoa (5325/25) 27.1.2025. Päätöslauselmaa on käsitelty useassa koulutuskomiteassa Puolan puheenjohtajuuskaudella kevään 2025 aikana. Puheenjohtajamaan tarkoituksen on, että päätöslauselma hyväksyttäisiin koulutusneuvoston kokouksessa 12.5.2025.

Koulutuskomiteakäsittelyssä ei saavutettu tarvittavaa yksimielisyyttä; Unkari on jättänyt päätöslauselmaan varauman. Unkarin vaatimukset koskevat erityisesti kaikkien unkarilaisten korkeakoulujen mahdollisuuksia hyödyntää yhteistä eurooppalaista tutkintoleimaa. Tutkintoleimaa koskeva vaatimus kytkeytyy Unkarilta vuonna 2022 yleisen ehdollisuusasetuksen nojalla jäädytettyjen Erasmus+ -varojen palauttamisvaatimukseen. Unkari ei tällä tietoa voisi hyväksyä dokumenttia, jollei sen vaatimuksia oteta huomioon. Asiasta käytiin keskustelu Coreper I kokouksessa 30.4.2025. Yksimielisyyteen ei edelleenkään päästy, joten keskustelu jatkuu vielä seuraavassa Coreper I kokouksessa 7.5.2025.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä päätöslauselman.

Pääasiallinen sisältö

Puheenjohtajamaan antamassa päätöslauselmaluonnoksessa todetaan, että Euroopan unionin neuvosto toistaa sitoutumisensa nykyisten ja tulevien sukupolvien tietojen, taitojen, pätevyyksien ja arvojen kehittämiseksi, jotta voidaan saavuttaa kestävä, varautunut, innovatiivinen ja vauras Eurooppa. Neuvosto tunnistaa, että Euroopan tulevaisuus riippuu osaavista kansalaisista, ja huomioi Lettan ja Draghin raporttien näkemykset viidenestä vapaudesta ja innovaatioiden tärkeydestä puhtaan ja digitaalisen siirtymän tukena.

Päätöslauselmaluonnoksen mukaan neuvosto tunnistaa korkeakoulujen ja korkeakoulualianssien roolin muun muassa akateemisen ja tieteellisen huippuosaamisen edistämässä, teknologisten läpimurtojen testaajina ja olennaisten tietojen, taitojen ja pätevyyksien kehittämässä ja alleviivaa uudistetun, kunnianhimoisen korkeakoulujen yhteistyön tarpeen.

Päätöslauselmaluonnoksen mukaan neuvosto sitoutuu löytämään ja hyödyntämään strategisia keinoja osaajien houkuttelemiseksi Eurooppaan ja helpottamaan osaajien liikkuamista. Luonnoksen mukaan neuvosto huomioi, että koulutus ei ole vain taloudellisen kehityksen väline, vaan myös sosiaalisen, kulttuurisen ja demokraattisen yhteiskunnan kehityksen mahdollistaja eurooppalaisiin arvoihin nojaten.

Päätöslauselmaluonnoksessa todetaan, että Euroopan Unionilla on merkittävä rooli koulutuksen tukemisessa, huomioiden jäsenmaiden vastuun omasta koulutuspolitiikastaan ja huomioiden jäsenmaiden erilaiset tilanteen eurooppalaisia aloitteita valmisteltaessa. Päätöslauselmaluonnoksen mukaan neuvosto alleviivaa, että keskustelu eurooppalaisesta tutkinnosta on vielä kesken eikä neuvosto ole vielä tehnyt päätöstä sen toimeenpanosta. Siksi kaikki viittaukset yhteiseen eurooppalaiseen tutkintoon tässä päätöslauselmassa tulee ymmärtää tästä näkökulmasta.

Päätöslauselmaluonnoksen mukaan neuvosto korostaa tarvetta suojella korkeakoulujen autonomiaa, ja EU-lainsäädäntöä ja EU:n budjettiperiaatteita noudattaen varmistaa kaikenlaisille korkeakouluille tasapuolinen mahdollisuus resursseihin, mukaan lukien myös Euroopan unionin rahoitus. Kaikenlaisilla korkeakouluilla tulisi olla mahdollisuus hyötyä eurooppalaisesta korkeakouluyhteistyöstä.

Päätöslauselmaluonnoksen mukaan neuvosto huomioi Erasmus+ pilottien tulokset eurooppalaisesta tutkintoleimasta, ja näkee, että eurooppalaisella tutkintoleimalla sekä eurooppalaisen tutkinnon jatkoaskeleiden tuloksilla voi olla potentiaalia lisätä yhteisten

koulutusohjelmien kiinnostavuutta, liikkuvuutta ja automaattista tunnustamista sekä vahvistaa eurooppalaista korkeakoulutusta ja sen globaalia asemaa.

Päätöslauselmaluonnoksen mukaan neuvosto tunnistaa kolme vaihetta yhteisen eurooppalaisen tutkintoleiman toteuttamiseksi ja yhteisen eurooppalaisen tutkinnon jatkoaskeleiksi.

Ensimmäisessä vaiheessa valmistellaan yhteisen eurooppalaisen tutkintoleiman täytäntöönpano (vuosina 2025–2026). Komissiota pyydetään päätöslauselmaluonnoksen mukaan yhdessä jäsenmaiden ja muiden sidosryhmien kanssa perustamaan Politiikkalaboratorio Eurooppalaisen koulutusalueen korkeakoulutuksen työryhmän kontekstiin. Politiikkalaboratorion vastuulla on muun muassa selvittää määritelmät, kuvaukset, indikaattorit ja yhteiset menetelmät eurooppalaisen tutkintoleiman kriteerien noudattamiseksi. Kriteerit on esitetty suositusluonnoksen eurooppalaisesta korkeakoulutuksen laadunvarmistus- ja tunnustusjärjestelmästä liitteessä. Politiikkalaboratorion toimia tulisi päätöslauselmaluonnoksen mukaan ohjata komission ja jäsenmaiden yhdessä. Politiikkalaboratorion tulokset tulisi esitellä neuvostolle vuoden 2026 puoliväliin mennessä, jotta yhteinen eurooppalainen tutkintoleima voidaan panna täytäntöön vuonna 2026.

Ensimmäisessä vaiheessa jäsenmaita pyydetään ottamaan täysimääräisesti käyttöön Bologanan prosessin työkalut, kuten eurooppalainen opintosuoritusten ja arvosanojen siirtöjärjestelmä (ECTS), Laadunvarmistuksen periaatteet ja suositukset eurooppalaisella korkeakoulutusalueella (ESG) ja Eurooppalainen lähestymistapa yhteisten koulutusohjelmien laadunvarmistukseen. Jäsenmaita pyydetään tekemään tarvittavat toimet sen mahdollistamiseksi, että yhteinen eurooppalainen tutkintoleima voidaan panna täytäntöön vuoden 2026 loppuun mennessä.

Toisessa vaiheessa otetaan käyttöön yhteinen eurooppalainen tutkintoleima, seurataan sen toteutusta ja tehdään arviointi sen käytöstä, sekä toteutetaan kokeiluita ja selvitys yhteisen eurooppalaisen tutkinnon toteutettavuudesta (vuosina 2026–2028). Komissiota ja jäsenmaita kehoitetaan päätöslauselmaluonnoksen mukaan toteuttamaan yhdessä yhteisen eurooppalaisen tutkintoleiman käyttöönotto ja ohjata prosessia, jonka tavoitteena on testata tutkintoleiman toteutettavuutta ja arvioida sen mahdollisia poliittisia, oikeudellisia, taloudellisia ja hallinnollisia vaikutuksia sekä sitä, poistaako yhteinen eurooppalainen tutkintoleima korkeakouluyhteistyön esteitä. Komissiota ja jäsenmaita kehoitetaan myös hyödyntämään politiikkalaboratoriota alustana muun muassa käyttöönoton arvioinnissa sekä yhteisen eurooppalaisen tutkinnon käsitteen ja toteutettavuuden selvittämisessä jatkotyötä silmällä pitäen.

Komissiota kehoitetaan päätöslauselman mukaan tukemaan niitä korkeakouluja, jotka haluavat kokeilla yhteistä eurooppalaista tutkintoleimaa, ja edistää tutkintoleiman näkyvyyttä. Komissiota kehoitetaan antamaan vuosittain neuvostolle palautetta yhteisen eurooppalaisen tutkintoleiman toteutusprosessista, esiin nousevista haasteista ja saaduista opeista mahdollisten muutostarpeiden tueksi.

Lisäksi komissiota kehoitetaan suorittamaan kattava arviointi käyttöönoton vaiheesta tiiviissä yhteistyössä politiikkalaboratorion kanssa. Arviossa tarkastellaan tutkintoleiman käyttöönoton tuloksia ja tutkintoleiman mahdollista lisäarvoa, sekä muun muassa tutkintoleiman merkitystä rajat ylittävän yhteistyön tukemisessa, eurooppalaisen korkeakoulutuksen globaalin kilpailukyvyyn vahvistamisessa ja opiskelijoiden ja henkilökunnan tasapainoisen liikkuvuuden edistämässä.

Komissiota kehoitetaan tekemään selvitys yhteisen eurooppalaisen tutkinnon toteutettavuudesta yhdessä Policy Labin kanssa, arvioiden tutkinnon myöntämisen eurooppalaisia kriteerejä, ja tutkinnon mahdollisuuksia poistaa esteitä korkeakoulujen rajat ylittävältä yhteistyöltä mukaan lukien keskeiset haasteet, koetut hyödyt ja mahdolliset vaihtoehtoiset lähestymistavat. Sekä yhteistä eurooppalaista tutkintoleimaa että yhteistä eurooppalaista tutkintoa koskevat arvioinnit kehoitetaan antamaan neuvostolle jatkopäätöksien tekemistä varten vuonna 2028. Jäsenmaita kehoitetaan antamaan komissiolla tarvittavaa tietoa toimeenpanovaiheen arvioinnin tueksi.

Kolmannessa vaiheessa tutkitaan ja tehdään näyttöön perustuva päätös seuraavista askeleista kohti yhteistä eurooppalaista tutkintoa (vuonna 2029). Perustuen komission arviointiraportin ja yhteistä eurooppalaista tutkintoa koskevan toteutettavuustutkimuksen analyysin tuloksiin, neuvosto voi tehdä päätöksen yhteisen eurooppalaisen tutkintoleiman pitkäaikaisesta toteutuksesta ja kehottaa komissiota ehdottamaan seuraavia askeleita kohti yhteisen eurooppalaisen tutkinnon käyttöönottoa.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Neuvoston päätöslauselmalla ei ole oikeudellisia vaikutuksia. Neuvosto hyväksyy päätöslauselman yksimielisesti.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Neuvoston päätöslauselmaa ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

Koulutusjaoston (EU30) kirjallinen menettely 30.4.2025.
EU-ministerivaliokunnan kirjallinen käsittely 9.5.2025.

Eduskuntakäsittely

-

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Ei lainsäädäntövaikutuksia eikä vaikutuksia Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Ei suoria taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

8173/25

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Bosquet Päivi, OKM **Error! Hyperlink reference not valid.**, p. 050 342 7967
Sarita Friman, VNEUS, sarita.friman@gov.fi, p. 050 441 0966

VAHVA-tunnus

EU/223/2025

Napsauta tähän ja kirjoita kukin tunnus omalle rivilleen

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite

Perusmuistio; Neuvoston suositus eurooppalaisesta korkeakoulutuksen laadunvarmistus- ja tunnustamisjärjestelmästä

Kokous

Koulutus-, nuoriso- ja kulttuurineuvosto 12.-13.5.2025

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Komissio on antanut 27.3.2024 esityksen suositukseksi eurooppalaisesta korkeakoulutuksen laadunvarmistus- ja tunnustamisjärjestelmästä (COM(2024) 145 final). Puheenjohtajamaa Puola laati esityksestä neuvoston suositusluonnoksen (5738/25), joka esiteltiin koulutuskomiteassa 13.2.2025. Esitys neuvoston suositukseksi on laadittu muun muassa koulutuskomiteassa 8.1.2025 ja 30.1.2025 käytyjen keskustelujen pohjalta. Keskustelut perustuivat komission esitykseen eurooppalaista tutkintoleimaa ja allianssien laadunvarmistusmenettelyä pilotoineiden Erasmus+ hankkeiden loppuraportista sekä puheenjohtajan keskustelumuistioon yhteisen eurooppalaisen tutkintoleiman kriteereistä.

Esitystä neuvoston suositukseksi on käsitelty useassa koulutuskomitean kokouksessakevään 2025 aikana. Puheenjohtajamaan tarkoituksen on, että päätöslauselma hyväksyttäisiin koulutusneuvoston kokouksessa 12.5.2025.

Unkari on jättänyt suositukseen varauman. Unkarin vaatimukset koskevat erityisesti kaikkien unkarilaisten korkeakoulujen mahdollisuuksia hyödyntää yhteistä eurooppalaista tutkintoleimaa. Tutkintoleimaa koskeva vaatimus kytkeytyy Unkarilta vuonna 2022 yleisen ehdollisuusasetuksen nojalla jäädytettyjen Erasmus+ -varojen palauttamisvaatimukseen.

Unkari ei tällä tietoa voisi hyväksyä dokumenttia, jollei sen vaatimuksia oteta huomioon. Asiasta käytiin keskustelu Coreper I kokouksessa 30.4.2025, jossa Coreper hyväksyi asiakirjan määräenemmistöllä.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä suosituksen.

Pääasiallinen sisältö

Neuvoston suositusluonnoksessa todetaan, että laadunvarmistuksella on keskeinen merkitys korkean laadun takaamisessa ja luottamuksen rakentamisessa korkeakoulujen yhteistyössä niin eurooppalaisella koulutusalueella kuin sen ulkopuolellakin. Luonnoksen mukaan korkeakouluilla on päävastuu koulutustarjontansa laadusta.

Suositusluonnoksen mukaan Euroopan korkeakoulutusalueen (EHEA) laadunvarmistuksen standardien ja suuntaviivojen (ESG) käyttöönotto on tukenut laatukulttuurin luomista eurooppalaisissa korkeakoulutusjärjestelmissä. ESG:tä ei kuitenkaan ole otettu käyttöön vielä kaikissa jäsenmaissa. Myös eurooppalainen lähestymistapa yhteisten koulutusohjelmien laadunvarmistukseen ei ole käytössä kaikissa jäsenmaissa erilaisten laadunvarmistusjärjestelmien vuoksi. Osa jäsenmaista on siirtymässä kohti instituutiotason ulkoista laadunvarmistusta, joka Suomessa on jo käytössä. Suositusluonnoksen mukaan toisistaan eriävät kansalliset laadunvarmistusjärjestelyt monimutkaistavat edelleen korkeakoulutuksen rajat ylittävää yhteistyötä.

Suositusluonnoksen mukaan rajat ylittävillä korkeakoulujen yhteisten koulutusohjelmien laadunvarmistusjärjestelyt laajalle toteutukselle. Suositusluonnoksessa todetaan, että yhteisen eurooppalaisen tutkintoleiman myöntäminen määriteltyjen kriteerien perusteella voisi auttaa ratkaisemaan olemassa olevia laadunvarmistukseen ja yhteisten ohjelmien akkreditointiin liittyviä ongelmia. Suositusluonnoksessa nähdään, että yhteinen mahdollinen eurooppalainen tutkinto voisi antaa laadunvarmistukselle lisäpontta. Suositusluonnoksessa todetaan kuitenkin, että yhteisestä eurooppalaisesta tutkinnosta ei ole vielä tehty neuvoston päätöstä, joten siitä puhutaan vasta mahdollisuutena kautta koko suositusluonnoksen.

Suositusluonnoksessa todetaan, että Eurooppalaiset yliopistoallianssit ovat keskeisiä eurooppalaisessa korkeakouluyhteistyössä. Yhteistä toimintaa rakentaessaan Eurooppalaiset yliopistoallianssit luovat myös menettelyjä yhteisen koulutustarjonnan laadunvarmistukseen. Allianssien Erasmus+ rahoitteisissa piloteissa on määritelty ehdotus yhteisen laadunvarmistuksen rakennuspalikoista. Kokonaisuus on esitelty suositusluonnoksen liitteessä I.

Suositusluonnoksen liitteessä II listataan Erasmus+ piloteissa muodostetut ja neuvotteiluissa vielä muokkaantuneet kriteerit, jotka täytettyään yhteinen koulutusohjelma voi saada yhteisen eurooppalaisen tutkintoleiman. Vaikka kriteerit eivät ole pakollisia tai laillisesti sitovia, luottamuksen takaamiseksi yhteinen eurooppalainen tutkintoleima voidaan myöntää vain kun kaikki kriteerit täyttyvät.

Suositusluonnoksessa neuvosto suosittelee jäsenmaita muun muassa varmistamaan, että laadunvarmistusjärjestelmät ovat tarkoituksenmukaisia ja pystyvät vastaamaan korkeakoulutukseen vaikuttaviin keskeisiin yhteiskunnallisiin, teknologisiin ja taloudellisiin kehityksiin. Päävastuu koulutustarjonnan laadusta on korkeakoulutuslaitoksella. Laadunvarmistuksen tulisi suositusluonnoksen mukaan olla ESG:n mukaisesti toteutettua, ja se voisi sisältää aiheita kuten Bolognan prosessissa määritellyt akateemiset arvot, koulutuksen ja opetuksen vaikutukset henkilökohtaiseen kehittymiseen ja puhtaan ja digitaalisen siirtymän taitoihin, synergiat koulutuksen, tutkimuksen ja yhteiskunnan suuntautuvan toiminnan osalta, koulutuksen inklusiivisuus, akateemisten urien houkuttelevuus ja kansainvälisen yhteistyön strategiat. Ulkoisen laadunvarmistuksen ei tulisi tuoda suositusluonnoksen mukaan liiallista taakkaa korkeakouluille.

Suositusluonnoksessa jäsenmaita suositellaan myös muun muassa varmistamaan, että päätökset korkeakoulutuslaitosten ja -ohjelmien akkreditoinnista, rekisteröinnistä ja arvioinnista tehdään läpinäkyvällä ja objektiivisella tavalla, ESG:n mukaisesti ja relevantit tahto mukaan ottaen. Laadunvarmistusraportit suositellaan julkaistavaksi ulkoisen laadunarvioinnin tietokannassa (DEQAR).

Jäsenmaita suositellaan varmistamaan, että sisäinen instituutiotason laadunvarmistus kattaa kaiken koulutustarjonnan, sekä kannustamaan laadunvalvontatoimijoita ja korkeakouluja jakamaan hyviä käytäntöjä muiden eurooppalaisen koulutusalueen toimijoiden kanssa.

Erityisesti korkeakoulualliansseille tarkoitettua laadunvarmistusviitekehyksen kehittäminen

Suositusluonnoksessa neuvosto suosittelee jäsenmaita selvittää sellaisen ulkoisen laadunvarmistusjärjestelmän kehittämistä, jolla minkä tahansa korkeakoulujen yhteistä koulutustarjontaa tuottavan yhteenliittymän sisäiset laadunvarmistusjärjestelmät arvioidaan. Tämä ulkoinen laadunvarmistus kattaisi kaiken koulutustarjonnan.

Tähän selvittelyyn voisi kuulua suositusluonnoksen mukaan suositusluonnoksen liitteessä I olevan ehdotuksen hyödyntäminen yhteisen ulkoisen laadunvarmistusjärjestelmän pohjana sekä ylipäätään sen arvioiminen, onko tällaiselle järjestelmälle tarvetta ja voisiko se vähentää eri toimijoiden hallinnollista taakkaa. Mikäli järjestelmä nähtäisiin hyödylliseksi, jäsenmaan voisivat antaa EQAR-rekisteröityjen tai eurooppalaista laadunvarmistuksen lähestymistapaa noudattavien arviointitoimijoiden tehdä tällaisia ulkoisia arviointoja.

Ulkoisten laadunvarmistuksen lähestymistapojen tekeminen ketterämmiksi

Suositusluonnoksessa jäsenmaita suositellaan muun muassa tukemaan korkeakoulujen vahvaa sisäisen laadunvarmistuksen kulttuuria, kannustaa korkeakouluja siirtymään instituutiotason laadunvarmistukseen välttämällä esimerkiksi ohjelmakohtaista akkreditointia. Jäsenmaita suositellaan myös siirtymään eurooppalaisen laadunvarmistuksen lähestymistavan hyödyntämiseen vähentämällä kansallisia hallinnollisia esteitä, mahdollistamalla laadunvarmistuksen kanssa toimiville ohjausta ja tukea sekä varmistamalla, että eurooppalaisen laadunvarmistuksen lähestymistavan hyödyntäjille ei koidu rahoituksellista epätasa-arvoa verrattuna kansallisia lähestymistapoja hyödyntäviin korkeakouluihin.

Pohjan rakentaminen eurooppalaiselle yhteistutkintoleimalle

Suositusluonnoksen mukaan neuvosto suosittelee jäsenmaille, että eurooppalainen yhteistutkintoleima annetaan vain, kun kaikki suositusluonnoksen liitteen II kriteerit täyttyvät, sekä kansallisten olosuhteiden mukaisesti joko vain ESG:n mukaisesti laatuvarmistetuille, tai tunnistetuille ohjelmille. Näin voidaan taata yhteisten standardien käyttäminen ja tutkintoleiman laatu ja uskottavuus.

Suositusluonnoksen mukaan jäsenmaita suositellaan

1. antaa EQAR-rekisteröityjen tai eurooppalaista laadunvarmistuksen lähestymistapaa noudattavien arviointitoimijoiden myöntää eurooppalaisen tutkintoleiman yhteisille tutkinto-ohjelmille, jotka perustuvat olemassa oleviin Bolognan työkaluihin, ovat ESG:n mukaisia ja täyttävät kaikki liitteessä II esitetyt eurooppalaiset arviointiperusteet, niissä tapauksissa joissa tarvitaan ohjelma- tai yhdistetty lähestymistapa ulkoiseen laadunvarmistukseen, **tai**
2. antaa kaikille korkeakoulutypeille, joilla on institutionaalisen tason kansallinen tai alueellinen ulkoinen laadunvarmistus, mahdollisuuden myöntää yhteinen eurooppalainen tutkintoleima **itse yhteisille tutkinto-ohjelmilleen**, jotka perustuvat sisäiseen laadunvarmistukseen ja olemassa olevien Bolognan välineiden, ESG:n ja kaikkien eurooppalaisten kriteerien noudattamiseen.

Jäsenmaille suositellaan myös kansallisten laadunvarmistuselinten työn säännöllistä tarkistamista. Lisäksi suositellaan kokoamaan tietovaranto sellaisista yhteisistä koulutusohjelmista, jotka voivat saada eurooppalaisen yhteistutkintoleiman.

Automaattisen tunnustamisen käyttöönotto

Suositusluonnoksessa neuvosto suosittelee jäsenmaita kannustamaan automaattisen vasta- vuoroisen tunnustamisen täytäntöönpanon arviointia korkeakoulujen sisäisten ja ulkoisten laadunvarmistusprosessien avulla. Jäsenmaita suositellaan myös kehittämään yhdessä korkeakoulujen ja sidosryhmien kanssa ohjeistus siitä, miten tutkinnon automaattinen tunnustaminen ja korkeakoulujen oikeus päättää tiettyyn ohjelmaan oppilaaksi ottamisesta erotetaan toisistaan. Lisäksi jäsenmaita suositellaan tukemaan korkeakouluja osaamisperusteisen oppilaaksi ottamisen lähestymistavan ottamisessa sekä tunnustamispäätösten valvon- nassa. Suositusluonnoksen mukaan jäsenmaita suositellaan kannustamaan korkeakouluja antamaan kaikki tutkinnot ja pienet osaamiskokonaisuudet eurooppalaisten digitaalisten tutkintotietojen standardien mukaisesti ja tekemään yhteistyötä ENIC-NARIC verkostojen (eurooppalainen infokeskusten verkosto ja kansalliset akateemisen tunnustamisen infokes- kukset Euroopan unionissa) ja ENQAn (eurooppalainen korkeakoulutuksen laadunvarmis- tuksen yhdistys) kanssa.

Suositusluonnoksen mukaan neuvosto suosittelee jäsenmaita ottamaan esitetyt suositukset mahdollisimman pian käyttöön ja raportoimaan komissiolle etenemisestä eurooppalaisen koulutusalueen rakenteissa.

Pyynnöt komissiolle

Suositusluonnoksen mukaan komissiota kutsutaan tukemaan ulkoisen laadunvarmistuksen tulosten tietokannan (DEQAR) jatkokehittämistä yhteisen eurooppalaisen tutkintoleiman saaneiden koulutusohjelmien tietoaalustana. Komissiota kutsutaan myös edelleen tukemaan

valmistuneiden seurannan käytäntöjen kehittämistä korkeakoulutuksen laadun ja vertailuarvioinnin tehostamiseksi.

Komissiota kutsutaan jakamaan edelleen jäsenvaltioiden ja laajemman korkeakoulutusyhteisön kanssa kokemuksia rajat ylittävistä yhteistyöaloitteista, kuten Eurooppalaiset yliopistoallianssi ja ohjelmista, kuten Erasmus Mundus, Marie Skłodowska-Curie -toimet (MSCA) sekä Digital Europe- rahoituksella tuetut koulutusohjelmat.

Komissiota kutsutaan myös kannustamaan jäsenmaita teknisen tuen välineen rahoituksen käyttöön, sekä tukemaan laadunvarmistustoimijoiden hyvien käytäntöjen jakamista.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 165

Käsittely Euroopan parlamentissa

Neuvoston suositusta ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

Koulutusjaoston (EU30) kirjallinen menettely 30.4.2025.
EU-ministerivaliokunnan kirjallinen käsittely 9.5.2025.

Eduskuntakäsittely

-

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Ei lainsäädäntövaikutuksia eikä vaikutuksia Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Ei suoria taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

8172/25

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Bosquet Päivi, OKM **Error! Hyperlink reference not valid.**, p. 050 342 7967
Sarita Friman, VNEUS, sarita.friman@gov.fi, p. 050 441 0966

VAHVA-tunnus

EU/555/2024

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite

Perusmuistio; koulutusneuvoston 12.5.2025 politiikkakeskustelu

Kokous

Koulutus-, nuoriso- ja kulttuurineuvosto 12.-13.5.2025

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Koulutusministerit kokoontuvat koulutusneuvoston kokonpanossa 12.5.2024 Brysselissä. Neuvostossa käydään ministereiden politiikkakeskustelu aiheesta osaamisunionin rooli eurooppalaisen koulutusalueen vahvistamisessa (7890/25).

Suomen kanta

Hallitusohjelman mukaan Suomen menestys ja kansainvälinen kilpailukyky perustuvat korkeaan osaamiseen. Korkea osaamis- ja koulutustaso vahvistaa yhteiskunnallista resilienssiä ja luo edellytyksiä talouden kasvulle. Hallitus varmistaa, että koulutusjärjestelmämme tuottaa riittävästi osaamista ja tekijöitä kriittisille aloille huolehtien näin yhteiskuntamme kantokyvystä. Huoltovarmuuden turvaamiseksi ammatillisessa koulutuksessa ja korkea-asteella on varmistettava, että kriittisten alojen osaamistarpeisiin vastataan riittävästi.

Suomi pitää Euroopan kilpailukyvyn ja menestyksen kannalta ratkaisevana, että jatkamme määrätietoisia ponnisteluja koulutustason nostamiseksi ja jatkuvan oppimisen vahvistamiseksi EU:n tasolla. Jatkuvat panostukset Erasmus+:n kaltaisiin ohjelmiin

tukevat näitä tavoitteita. Maailmanlaajuisessa kilpailussa EU:n on oltava kilpailukykyinen alue sekä huippututkimukselle että opiskelijavaihdolle. (E 58/2023 vp).

Suomi näkee, että korkeakoulutus on investointi tulevaisuuteen. Suomi kannattaa eurooppalaisen korkeakouluyhteistyön syventämistä, jolla onnistuessaan on suuri merkitys Euroopan kilpailukyvyille. Suomi pitää tärkeänä, että korkeakoulutuksen laadusta pidetään huolta myös jatkossa erilaisten korkeakoulutuksen ja tutkimuksen yhteistyömuotojen ja digitalisaation kehittyessä. (E 51/2024 vp.)

Suomi näkee, että työmarkkinoiden ja yhteiskunnan tarpeisiin vastaavaa koulutusta ja taitoja voidaan tuottaa toimeenpanemalla eurooppalaisessa korkeakouluyhteistyössä jo soveltuvia toimia sekä tukemalla ammatillisen koulutuksen houkuttelevuutta ja eurooppalaista korkeakouluyhteistyötä, välttämällä uusien rakenteiden luomista ja EU-rahoituksen sirpaloitumista. Jatkuvat panostukset Erasmus+:n kaltaisiin ohjelmiin tukevat osaamistavoitteita. (E 15/2025 vp.)

Suomi näkee, että kansainväliset liikkuvuuskokemukset lisäävät osaamista ja verkostoja, jota työ- ja elinkeinoelämässä sekä yhteiskunnassa voi hyödyntää esimerkiksi uusissa, nousevissa aloissa sekä osaajapula-aloilla laajemmin. Suomi pitää tärkeänä osaamisen liikkuvuuden nostamista keskiöön eurooppalaisen koulutusalueen saavuttamiseksi vuoteen 2025 mennessä. (E 61/2023 vp).

Suomi näkee, että osaamiseen liittyvää liikkuvuutta voidaan edelleen edistää muun muassa rahoituksella, Eurooppalaiset yliopistot- yhteistyön oppeja hyödyntämällä, virtuaalista liikkuvuutta edistämällä, liikkuvuuden seuranta kehittämisellä, saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta lisäämällä ja suoritusten hyväksiluvun sujuvoittamisella. Näin samalla parhaiten vastataan Euroopan osaamistarpeisiin ilman uusia rakenteita. Suomen mukaan EU:n toimintaa on uudistettava ja tehostettava ensisijaisesti nykyisten perussopimusten puitteissa. (E 51/2024 vp.)

Suomi pitää tärkeänä sitä, että Euroopassa pyritään edistämään keinoja pitää lahjakkaat eurooppalaiset tutkijat Euroopassa ja tehdä Euroopasta houkutteleva kohde ulkomaalaisten osaajien sijoittumiseen. (E 36/2023 vp)

Suomi pitää tärkeänä, että tulevaa rahoituskehystä tarkastellaan kokonaisuutena (E 31/2024 vp). Mahdollisten uusien aloitteiden tulee perustua asianmukaisesti ja kattaviin vaikutusarviointeihin, mukaan lukien taloudellisten vaikutusten arviointi. Unionin ja jäsenmaiden välistä toimivallan jakoa on kunnioitettava. (E 21/ 2024 vp.)

Pääasiallinen sisältö

Opetusministerit keskustelevat siitä, miten osaamisunioni ja eurooppalainen koulutusalue parhaiten täydentäisivät toisiaan, jotta voidaan taata laadukas ja osallistava koulutus kaikille oppijoille.

Opetusministerit keskustelevat myös siitä, mitkä osaamisunioni- aloitteen keskeiset osat tulisi asettaa etusijalle, jotta ne tukisivat eurooppalaisen koulutusalueen tavoitteita välttämällä samalla päällekkäisyyksiä ja lisäbyrokratiaa.

Lisäksi opetusministeri keskustelevat siitä, miten ministerit näkevät osaamisunioni -aloitteen ja muiden uusien kehityssuuntien valossa tarpeen yksinkertaistaa Euroopan koulutusalueen hallintoa nyt ensimmäisen eurooppalaisen koulutus- ja yhteistyön viitekehysyklin jälkeen, jotta se olisi johdonmukaisempi näiden kehitysten kanssa ja päätöksenteko olisi nopeampaa ja ketterämpää.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT artikkelit 165 ja 166

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU30- jaoston kirjallinen menettely 30.4.2025

EU-ministerivaliokunnan kirjallinen käsittely 9.5.2025

Eduskuntakäsittely

-

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Ei lainsäädäntövaikutuksia eikä vaikutuksia Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Ei suoria taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

7890/25

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Bosquet Päivi **Error! Hyperlink reference not valid.** p. 02953 30375

Friman Sarita, VNEUS, **Error! Hyperlink reference not valid.**, p. 050 441 0966

VAHVA-tunnus

EU/223/2025

Napsauta tähän ja kirjoita kukin tunnus omalle rivilleen

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet**Viite** Napsauta tähän ja kirjoita viite

Luonnos neuvoston päätelmiksi nuorten taiteilijoiden ja kulttuuri- ja luovien alojen ammattilaisten tukemiseksi heidän uransa alussa

Kokous

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto (12.-13.5.2025)

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto (12.-13.5.2024)
- päätelmien hyväksyminen

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä päätelmät.

Pääasiallinen sisältö

Päätelmissä todetaan, että taiteilijat ja kulttuuri - ja luovien alojen ammattilaiset ovat luovuuden ja innovoinnin moottoreita. Heidän asemaansa työmarkkinoilla liittyy usein epävarmuus, pätkätyö, ennalta arvaamaton toimeentulo, heikko asema tilaustöissä sekä riittämätön tai olematon sosiaaliturva palkansaajina tai itsenäisinä ammatinharjoittajina. Huolena on, että nuoret taiteilijat ja kulttuuri - ja luovien alojen ammattilaiset eivät löydä koulutustaan vastaavaa työtä. Siksi tarvitaan aloitteita, jotka edistävät työllistymistä uran alkuvaiheessa.

Ratkaisuina ehdotetaan, että opintojen ohessa opiskelijat saisivat tietoa mm. työllistymismahdollisuuksista, yrittäjyydestä, tekijänoikeuksista, reiluista korvauksista, sosiaaliturvasta ja markkinoinnista. Lisäksi tulisi edistää monialaisten verkostojen syntymistä sekä huolehtia taiteilijoiden ja ammattilaisten näkyvyydestä. Nuorille taiteilijoille ja ammattilaisille suunnattuja tukimahdollisuuksia tulee kehittää ja myös harkita uusien tukivälineiden perustamista.

Päätelmissä mainitaan myös Erasmus+-ohjelman kulttuurinen ulottuvuus ja tuki sille tulevana vuosina. Ohjelmasta on tuettu taide- ja kulttuurialan korkeakoulujen liikkuvuus - ja yhteistyöhankkeita, nuorten mahdollisuuksia tutustua kulttuuriin sekä kulttuuriperinnön alan koulutuksen kehittämistä.

Komissiota ja jäsenmaita kehoitetaan edistämään nuorten taiteilijoiden ja ammattilaisten kunnollisia sosiaalisia ja ammatillisia olosuhteita keskeisenä kysymyksenä tulevassa EU:n kulttuurialan strategisessa kehityksessä, seuraavassa EU:n kulttuurialan työsuunnitelmassa sekä jatkuvassa vuoropuhelussa eurooppalaisten työmarkkinaosapuolten ja sidosryhmien kanssa.

Komissiota kehoitetaan edistämään jatkossakin aloitteita, jotka on suunnattu nuorille taiteilijoille sekä kulttuuri - ja luovien alojen ammattilaisille hyödyntäen Luova Eurooppa -ohjelman hyviä tuloksia.

Lisäksi komission toivotaan yksinkertaistavan EU-rahoituksen hakumenettelyjä nuorten taiteilijoiden sekä kulttuuri - ja luovien alojen ammattilaisten hallinnollisen taakan keventämiseksi.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 167

Käsittely Euroopan parlamentissa

Kansallinen valmistelu

Jaosto 31 (kulttuuri- ja av-asiat) 29.4. 2025
EU-minva 9.5.2025

Eduskuntakäsittely

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Taloudelliset vaikutukset

Ei taloudellisia vaikutuksia

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

6844/25

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Neuvotteleva virkamies Iina Berden, OKM, puh. 0295 330 069
Neuvotteleva virkamies Kimmo Aulake, OKM, puh. 0295 330 067
Kulttuuriasiainneuvos Laura Mäkelä, OKM, puh. 0295 330 224

VAHVA-tunnus

EU/236/2025

Liitteet**Viite**

Luonnos neuvoston päätelmiksi koskien audiovisuaalisten mediapalveluiden ja videojakoalustojen oikeudellisen kehyksen arviointia

Kokous

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto (12.-13.5.2025)

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto (12.-13.5.2024)
- päätelmien hyväksyminen

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä päätelmät.

Pääasiallinen sisältö

Päätelmät liittyvät tulevaan audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin jälkiarviointiin, jonka komissio käynnistää vuoden lopussa. Päätelmissä neuvosto tuo esiin näkemyksensä siitä, mihin asiakokonaisuuksiin ja haasteisiin komission tulisi tulevassa arvioinnissa erityisesti kiinnittää huomiota. Näitä ovat mm. direktiivin soveltamisala, alaikäisten suojelu, videonjakoalustojen ylläpitäjien velvollisuudet, av-mediapalveluiden kilpailuedellytykset ja eurooppalaisten sisältöjen tukeminen, yhteiskunnallisesti merkittävien tapahtumien saatavuus sekä rajat ylittävä yhteistyö. AVMS-direktiivi luo pohjan audiovisuaalisten mediapalvelujen eurooppalaisille sisämarkkinoille. Direktiivillä on yhdenmukaistettu audiovisuaalialaa koskevia jäsenvaltioiden sääntöjä ja helpotettu audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista kaikkialla Euroopan unionissa alkuperämaan periaatteen pohjalta. Direktiivin tavoitteena on kulttuurisen monimuotoisuuden edistäminen,

riittävän kuluttajasuojan tason varmistaminen, alaikäisten suojelu sekä median moniarvoisuuden turvaaminen. Direktiivin soveltamisalan osalta päätelmissä todetaan, että mediamarkkinoiden toimivuuden kannalta on välttämätöntä, että sitä koskeva sääntely on yksinkertaista ja koherenttia. Siksi on tärkeää, että AVMS-direktiivin suhde muuhun EU-sääntelyyn, erityisesti digipalveluasetukseen (DSA) ja e-kauppadirektiiviin on selkeä. Direktiivin **soveltamisalan** osalta todetaan, että sen tulee olla riittävän laaja, jotta se kattaa kaikki muuttuvassa markkinassa toimivat mediapalvelut ja -sisällöt. Tällaisia uusia av-sisällön tarjoajia ovat mm. vaikuttajat (influensserit), jotka tarjoavat kuluttajille sisältöä videonjakoalustoilla ja joiden toiminnalla voi olla merkittävä yhteiskunnallista vaikutusta erityisesti alaikäisiin. Jäsenmaissa kuitenkin on erilaisia näkemyksiä siitä, pidetäänkö niitä mediapalvelun tarjoajina ja miten niitä tulisi säännellä. Komissiota kehoitetaan analysoimaan sitä, kattavatko direktiivin määritelmät riittävässä määrin kaikki nykyiset olemassa olevat erilaiset av-mediasisällöntarjoajat ja niiden eri toiminnot.

Alaikäisten suojelun osalta komissiota kehoitetaan arvioimaan, ovatko direktiivin alaikäisten suojelua koskevat määräykset riittäviä nykyisten sisällön käyttötapojen ja kulu-tustottumusten valossa. Tässä yhteydessä tulee tarkastella erityisesti AVMS-direktiivin ja DSA:n sääntöjä ja arvioida, ovatko ne riittävän selkeitä ja riittäviä turvaamaan alaikäisten kuluttajien suojelun videonjakoalustoilla. Jäsenmaita kehoitetaan tekemään erityisesti rajat ylittävää yhteistyötä alaikäisten suojelun tehostamiseksi sekä edistämään dialogia ja yhteistyötä myös kansalaisyhteiskunnan toimijoiden ja tutkijoiden kanssa mediakasvatustoimenpiteitä koskevan tiedon jakamiseksi ja hyvien käytäntöjen edistämiseksi.

Videonjakoalustojen merkitys on kasvanut yhteiskunnassa. Ne eivät itse tuota toimittuksellista sisältöä, mutta niiden kautta jaettu sisältö on mahdollistanut ihmisille pääsyn erilaiseen sisältöön ja edistää siten ilmaisunvapautta. Samalla alustojen luomat mahdollisuudet ovat synnyttäneet yhteiskunnalle uudenlaisia uhkia, ml. disinformaation ja misi-formaation sekä erilaisten valeutusten leviämisen myötä. Komissiota kehoitetaan arvioimaan, ovatko nykyiset AVMS-direktiivin ja digipalveluasetuksen ratkaisut riittäviä yhteiskuntien yleisen turvallisuuden ja yhteiskuntarauhan kannalta ja analysoimaan sääntelyn mahdolliset muutostarpeet.

Eurooppalaisten teosten näkyvyyttä koskevat säännöt ja tasapuolisten kilpailuedellytysten luominen av-alan toimijoille ovat elintärkeitä eurooppalaisen mediapluralismin, kulttuurisen moninaisuuden sekä kaupallisen median toimintaedellytysten turvaamiseksi. Kilpailuedellytysten vahvistaminen on erityisen tärkeää mainostulojen siirryttyä perinteisistä medioista globaaleille videonjakoalustoille. Tätä varten jäsenmailla on oikeus toteuttaa erilaisia toimenpiteitä kotimaisten mediapalveluiden löydettävyyden ja sisällön näkyvyyden parantamiseksi. Päätelmien mukaan on syntynyt epäselvä tilanne siitä, mitä jäsenmaat voivat tehdä sisältöjen edistämiseksi eri EU sääntelymekanismien puitteissa. Tähän liittyen jäsenmaita kehoitetaan arvioimaan kansallisten toimenpiteiden vaikuttavuutta, tukemaan alan itsesääntelyä yleisen luottamuksen vahvistamiseksi, sekä tukemaan rakenteellisesti ammatillisen, journalistisia standardeja noudattavien mediapalvelun tarjoajien toimintaa ja jatkamaan pyrkimyksiä kansalaisten kriittisen medialukutaidon vahvistamiseksi. Komissiota kehoitetaan toimimaan aktiivisesti mm. medianvapauslautakunnan kautta jäsenmaiden ja muiden asianosaisten kanssa erityisesti käyttäjien suojelemiseksi heille haitalliselta sisällöltä. Edelleen komissiota kehoitetaan kartoittamaan sisältöjen löydettävyyttä koskevia haasteita erityisesti rajat ylittävissä tilanteissa sekä arvioimaan eurooppalaisen mediamarkkinan kestävyttä ja kilpailutilannetta erityisesti mainontaa koskien. Komissiota kehoitetaan myös tarpeen mukaan helpottamaan median tukimekanismien toimeenpanoa jäsenmaissa olemassa olevan lainsäädännön puitteissa.

Yhteiskunnallisesti merkittävien suurtapahtumien osalta komissiota pyydetään analysoimaan suurten urheilutapahtumien jakelukäytännöissä tapahtuneita muutoksia ja

arvioimaan sen pohjalta, turvaako AVMS-direktiivin artikla 14 edelleen yleisölle riittävän laajan pääsyn näihin tapahtumiin.

Rajat ylittävissä tilanteissa jäsenmaat tekevät yhteistyötä erityisesti kansallisten regulaattoreiden ryhmän (ERGA) ja sen tilalle tulleen uuden medianvapauslautakunnan puitteissa. Joitakin haasteita on ollut havaittavissa erityisesti artiklaan 2(4) ja 3 liittyen kolmansista maista lähetettävän sisällön osalta. Komissiota pyydetään monitoroimaan EMFAn tarjoamien uusien yhteistyövälineiden vaikuttavuutta sekä arvioimaan AVMS-sääntöjen toimivuutta. Edelleen komissiota pyydetään arvioimaan e-kauppadirektiivin videonjakoalustoja koskevien mekanismien toimeenpanoa rajat ylittävissä tilanteissa ottaen huomioon alkuperämaa-periaate ja välttämättömyys suojella alaikäisiä sekä kunnioittaa ja edistää mediapluralismia ja kulttuurista moninaisuutta.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 167

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Jaosto 31 (kulttuuri- ja av-asiat) 29.4. 2025
EU-minva 9.5.2025

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 9.5.2025

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Taloudelliset vaikutukset

Ei taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

7636/25

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Kulttuuriasiainneuvos Laura Mäkelä, OKM, puh. 0295 330 224
Ylitarkastaja Roosa Patrakka, LVM, puh. 0295 342 192
Erityisasiantuntija Eero Salojärvi, LVM, puh. 0295 342 123

VAHVA-tunnus

EU/236/2025

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Perusmuistio

EU/236/2025-OKM-6

Mäkelä Laura

30.4.2025

Kulttuuriministerineuvoston keskusteluasia: Kulttuuri-kompassi ja Luova Eurooppa -ohjelman tulevaisuus

Kokous

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto (12.-13.5.2025)

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto (12.-13.5.2025)
- keskustelu

Suomen kanta

EU:n monivuotisen rahoituskehysten (2028-) osalta Suomi katsoo, että EU:n kilpailuun perustuvien rahoitusohjelmien, kuten tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman, tulee jatkossakin perustua korkeaan toiminnan laatuun, ei kiintiöihin tai aluekriteereihin. Myös riittävät panostukset Erasmus+:n kaltaisiin ohjelmiin tukisivat osaltaan Euroopan kilpailukykyä. (E 31/2024 vp)

Pääasiallinen sisältö

Kulttuuri- ja luovien alojen merkitys eurooppalaiselle identiteetille, kokonaisturvallisuudelle ja kilpailukyvyllä on suuri. Luovat alat ovat tällä hetkellä suurien haasteiden edessä taloudellisten ja geopoliittisten muutosten johdosta. Kulttuuriperintö on osa identiteettiämme ja kulttuurisen moninaisuuden ilmentymää, ja se ansaitsee erityistä suojelua. Sillä on keskeinen merkitys osallistavan ja kestävä kehityksen saavuttamisessa, ja sillä on merkittävä rooli kaupunkien ja alueiden elvyttämisessä. Venäjän hyökkäyssota osoittaa, että myös kulttuuriperintö on tällä hetkellä uhattuna Euroopassa.

Unionin jäsenvaltioiden ja komission tulisi olla sitoutuneita varmistamaan, että kulttuurilla on oma paikkansa tulevassa monivuotisessa rahoituskehityksessä.

Komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen korosti komissaari Glenn Micallefin tehtäväksi annossaan tarvetta nykyistä strategisempaan kulttuuria koskevaan lähestymistapaan, jotta kulttuuri saadaan osaksi yleisiä politiikkatavoitteita ja jotta varmistetaan, että se kaikkien saatavilla. Tavoitteen saavuttamiseksi von der Leyen antoi komissaarille tehtäväksi laatia uusi ”kulttuurikompassi”, joka on kokonaisvaltainen strateginen kehys kulttuurin eri ulottuvuuksien hyödyntämiseksi ja ohjaamiseksi. Kulttuurikompassin laadinta on käynnissä ja sidosryhmäkeskusteluita on järjestetty. Kompassin laadintaa ohjaavat periaatteet ilmaisun vapaudesta ja kulttuurin saatavuudesta sekä kulttuurin merkitys Euroopan yhtenäisyydelle, identiteetille ja demokratialle. Monet muutosprosessit ovat luonteeltaan kulttuurisia. Kulttuurikompassi julkaistaan komission tiedonantona, yhteistyö jäsenmaiden kanssa tärkeää. Tiedonannon lisäksi on tarkoitus hyväksyä komission, parlamentin ja neuvoston yhteinen julistus, jonka instituutiot neuvottelevat. Kulttuuriministerit keskustelivat siitä epävirallisessa kokouksessaan Varsovassa 8. huhtikuuta. Jäsenvaltioiden reaktiot kompassiin olivat myönteisiä, jopa innostuneita. Valmistelu jatkuu Neuvoston keskustelun jälkeen mm. jäsenmaiden edustajien seminaarissa 17. kesäkuuta.

Luova Eurooppa -ohjelma on tärkein EU:n tuki-instrumentti kulttuuri- ja luovien alojen tukemiseksi. Tammikuussa 2025 EU:n kulttuuriministerit lähettivät kirjeen komission varapuheenjohtaja Virkkuselle, komissaari Micallefille ja komissaari Serifinille. Ministerit korostivat kirjeessä kulttuurin merkitystä Euroopan moninaisuudelle ja kehitykselle ja ilmaisivat tukensa Luova Eurooppa -ohjelman jatkolle.

Kysymykset ministereille:

1. *Tulisiko Luova Eurooppa - ohjelmaa mukauttaa vastaamaan paremmin nykyisiin kulttuuri - ja luovien alojen kohtaamiin haasteisiin, ja jos kyllä, miten?*
2. *Miten kulttuurikompassi voi nykyisen geopolittisen kontekstin valossa varmistaa, että kulttuurin strateginen merkitys tunnustetaan EU:n ja jäsenvaltioiden uusien poliittisten painopisteiden rinnalla?*

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 167-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Jaosto 31 (kulttuuri- ja av-asiat) 29.4.2025
EU-minva 9.5. 2025

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 9.5.2025

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

Ei taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Suomi oli mukana yhtenä allekirjoittajana EU:n kulttuuriministereiden komission varapuheenjohtaja Virkkuselle, komissaari Micallefille ja komissaari Serifinille lähetetyssä kirjeessä 21.1.2025.

Sen mukaan kulttuuriministerit tukevat strategisen viitekehyksen luomista kulttuurille ja kulttuurikompassia samoin kuin unionin rahoitusta kulttuuri- ja luoville aloille.

Asiakirjat

7679/25

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Kulttuuriasiainneuvos Laura Mäkelä, OKM, puh. 0295 330 224
Neuvotteleva virkamies Iina Berden, OKM, puh. 0295 330 069
Neuvotteleva virkamies Kimmo Aulake, OKM, puh. 0295 33 0067

VAHVA-tunnus

EU/236/2025

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite

Ehdotus neuvoston päätelmiksi urheilun ja liikunnan integroidusta lähestymistavasta koulutuksen yhteydessä

Kokous

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto 12.-13.5.2025

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Neuvoston puheenjohtajamaa Puola antoi ehdotuksen päätelmiksi urheilun ja liikunnan integroidusta lähestymistavasta koulutuksen yhteydessä (WK 5050/2025). Päätelmiä on käsitelty neuvoston urheilutyöryhmässä kevään 2025 aikana. Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto hyväksynee päätelmät koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvoston kokouksessa 12.-13.5.2025.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä päätelmät.

Pääasiallinen sisältö

Päätelmien mukaan lasten ja nuorten urheilun ja liikunnan tehokas edistäminen edellyttää monia-laisen yhteistyön vahvistamista erityisesti urheilun, koulutuksen, nuorison ja terveydenhuollon aloilla sekä viranomaisten ja sidosryhmien osallistumista kaikilla tasoilla. Koulut voivat olla urheilun ja liikunnan harjoittelun tiloja ja niistä voi tulla paikallisia liikunnan keskuksia. Urheilulla ja liikunnalla on positiivinen vaikutus mielenterveyteen. Ne voivat auttaa vähentämään stressiä, ahdistusta ja masennusta ja parantamaan samalla

elämänlaatua. Lisäksi ne voivat toimia luonnollisena ja tehokkaana ennaltaehkäisyvälineenä tällä alueella rakentamalla itsetuntoa, itsehyväksyntää ja itseluottamusta.

Jäsenvaltioita kehoitetaan muun muassa edistämään säännöllisen liikunnan etuja ja lisäämään tietoisuutta urheilun ja liikunnan harjoittamisen hyötyjen kokonaisvaltaisesta ulottuvuudesta, mukaan lukien fyysiset ja henkiset näkökohdat, kehittäen siten monialaisia taitoja ja helpottaen oppimista. Lisäksi jäsenvaltioita pyydetään luomaan edellytyksiä urheilulle ja liikunnalle, ihanteellisessa tapauksessa vähintään yhden tunnin ajan kiinteänä osana koulupäivää, mahdollisesti lisäämällä liikkumista ja pyrkimällä vähentämään paikallaanoloa. Tämä voitaisiin saavuttaa parantamalla koulujen sisä- ja ulkoinfrastruktuurin saavutettavuutta, harrastamalla liikuntaa välitunneilla, ennen oppituntia, oppituntien aikana ja niiden jälkeen sekä mahdollisuuksien mukaan viikonloppuisin sekä edistämällä ja helpottamalla aktiivista koulumatkaa. Luomaan edellytyksiä kaikille lapsille ja nuorille, erityisesti vammaisille ja muista rajoitteisista lapsille ja nuorille, jotta he voivat harrastaa urheilua ja liikuntaa. Tunnustamaan sellaisten opettajien, valmentajien ja muiden henkilöiden osaamisen merkitys, jotka auttavat sisällyttämään urheilun ja liikunnan osatekijät lasten ja nuorten kanssa työskennellessään. Vahvistamaan monialaista yhteistyötä ja kehittämään kumppanuuksia urheiluliikkeen, paikallisviranomaisten, koulujen ja muiden kansalaisyhteiskunnan osien välillä, jotta voidaan luoda onnistuneita politiikkoja ja ohjelmia, joissa urheilu ja liikunta sisällytetään koulutukseen.

Komissiota pyydetään muun muassa ottamaan huomioon urheiluun ja liikuntaan liittyvät kysymykset koulutuksen yhteydessä asiaankuuluvissa EU:n toimintakehyksissä ja vuoteen 2026 mennessä laadittavaa urheilua koskevasta EU:n strategia-asiakirjasta käytävässä valmisteleavassa keskustelussa sekä korostamaan Erasmus+ -ohjelman merkitystä urheilun alalla edistääkseen lasten ja nuorten urheilutoimintaa, kehittämään urheiluhenkilöstön osaamista, vaihtamaan tietoa ja parhaita käytäntöjä ja virtaviivaistamaan sen tuloksia. Lisäksi komissiota kehoitetaan ottamaan huomioon urheilu ja liikunta koulutuksen yhteydessä terveyttä edistävästä liikunnasta eri aloilla annetun suosituksen mahdollisen uudelleentarkastelun yhteydessä.

Urheiluliikettä ja muita intressitahoja pyydetään muun muassa tekemään yhteistyötä koulujen kanssa kehittämällä erityisiä urheilualoitteita ja tarjoamalla merkittävää tukea, jotta lapset ja nuoret voivat osallistua asianmukaisesti pätevien ammattiurheiluvalmentajien järjestämiin aktiviteetteihin, tarvittaessa myös vapaa-ajan toimintaan. Näiden toimintojen avulla he voivat löytää erilaisia liikuntamuotoja, jotka on mukautettu heidän motorisiin taitoihinsa ja tukevat heidän terveyttään ja henkilökohtaista kehitystään turvallisessa, esteettömässä ja osallistavassa ympäristössä. Ottamaan mukaan huippu-urheilijoita, jotta heidän myönteinen imagoinsa vaikuttaisi lasten ja nuorten liikunnan edistämiseen osallistumalla urheilutapahtumiin, työpajoihin, luentoihin, leireihin ja koulutusalan tiedotuskampanjoihin. Harkitsemaan kumppanuuksien kehittämistä koulujen, paikallis- ja alueviranomaisten ja yksityisen sektorin kanssa urheilun ja liikunnan vahvistamiseksi koulutuksen yhteydessä tiedotuskampanjoiden, urheilutapahtumien ja osallistavan, esteettömän ja turvallisen urheiluinfrastruktuurin tukemisen avulla.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 165, ei lainsäädäntöasia

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asiaa ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

Jaosto EU-32, kirjallinen käsittely 24.-28.4.2025.

Eduskuntakäsittely**Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema**

Asialla ei ole vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön tai Ahvenanmaan asemaan.

Taloudelliset vaikutukset

Asialla ei taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät**Asiakirjat**

WK 5050/2025

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

OKM/NUOLI/LV/kulttuuriasiainneuvos Juha-Pekka Suomi, **Error! Hyperlink reference not valid.**,
VNEUS EU-erityisasiantuntija Sarita Friman, sarita.friman(at)gov.fi

VAHVA-tunnus

EU/43/2025

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Perusmuistio

EU/43/2025-OKM-10

Suomi Juha-Pekka

24.4.2025

EU; Liikunta: keskustelu; Urheilijoiden rooli urheilupolitiikan luomisessa

Kokous

Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvosto 12.-13.5.2025

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Ministerit käyvät politiikkakeskustelun aiheesta puheenjohtajan keskustelupaperin pohjalta (4980/2025) Koulutus-, nuoriso-, kulttuuri- ja urheiluneuvostossa 12.-13.5.2025.

Suomen kanta

Hallitusohjelman mukaan huippu-urheilijoilla on tärkeä tehtävä ruohonjuuritasolla erityisesti lasten kannustamisessa urheilun pariin tarjoamalla esikuvia ja elämyksiä sekä vahvistamalla yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Pääasiallinen sisältö

Puheenjohtajamaan laatimassa tausta-asiakirjassa todetaan, että urheilijoiden rooli urheiluyhteisössä ei rajoitu tulosten saavuttamiseen kansallisilla ja kansainvälisillä areenoilla. Urheilijat osallistuvat yhä enemmän aktiivisesti julkiseen keskusteluun ja toimivat mielipidevaikuttajina ja systeemisten muutosten alullepanijoina. Keskustelun aiheena korostetaan tarvetta muuttaa urheilijoiden rooli urheilupolitiikan vastaan-ottajista niiden luojiin avoimuuden, osallistumisen ja hyvän hallintotavan periaatteiden mukaisesti.

Urheilu-uran aikana hankittu osaaminen yhdistettynä monipuoliseen toimintaan tekee urheilijoista luonnollisia kumppaneita urheilupolitiikan luomisessa. Heidän osallistumisensa päätöksentekoprosessiin tukee osallistavamman ja tehokkaamman urheilujärjestelmän rakentamista, joka vastaa sekä ammattiuurheilijoiden että laajan urheiluyhteisön tarpeisiin.

Ministereitä pyydetään keskustelussa ottamaan kantaa seuraaviin kysymyksiin:

1. Mitä mahdollisuuksia ja haasteita urheilijoiden osallistumiseen urheilupoliittiseen päätöksentekoon liittyy?
2. Mitkä ovat esimerkkejä maassanne tehdyistä aloitteista, joilla urheilijat otetaan mukaan urheilupolitiikan laatimiseen?
3. Miten Euroopan unioni voi tukea jäsenvaltioita urheilijoiden kanssa käytävän vuoropuhelun foorumien luomisessa?

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 165 artikla, ei lainsäädäntöasia.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asiaa ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

Jaosto EU-32, kirjallinen menettely 24.-28.4.2025.

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asialla ei ole vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön.

Taloudelliset vaikutukset

Asialla ei taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

4980/2025

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

OKM/NUOLI/LV/kulttuuriasiainneuvos Juha-Pekka Suomi, **Error! Hyperlink reference not valid.**,
VNEUS EU-erityisasiantuntija Sarita Friman, sarita.friman(at)gov.fi

VAHVA-tunnus

EU/43/2025

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite

Liitteet

Napsauta tähän ja kirjoita liitteet